

El camí cap a l'èxit, de Darina Koubinová

Inici: L'escanyapobres de Narcís Oller

Un cop ric i motejat d'Escanyapobres, la seva conducta, tot essent la mateixa, obeïa a altres mòbils: a l'odi feréstec que cova tot foragitat . Amollit per la seva passió, acovardit pels anys i pel temor de perdre, tenia, pels diners, veritables tendreses, els disputava a tothom amb les astúcies més cruels. Entre ell i els altres hi havia guerra oberta. Si un dia els lladres l'enxampaven, ningú no podria robar-li ja els goigs passats. I, víctima d'aquesta obsessió, ja no estimava els diners com a riquesa, sinó com a font de plaers inexplicables. Si els hagués pogut deixatar com aigua, el seu cos no hauria pas tastat altre aliment.

Capítol I: L'escanyapobres modern

“...Un cop ric i motejat d'Escanyapobres, la seva conducta, tot essent la mateixa, obeïa a altres mòbils: a l'odi feréstec que cova tot foragitat. Amollit per la seva passió, acovardit pels anys i pel temor de perdre, tenia, pels diners, veritables tendreses, els disputava a tothom amb les astúcies més cruels. Entre ell i els altres hi havia guerra oberta. Si un dia els lladres l'enxampaven, ningú no podria robar-li ja els goigs passats. I, víctima d'aquesta obsessió, ja no estimava els diners com a riquesa, sinó com a font de plaers inexplicables. Si els hagués pogut deixatar com aigua, el seu cos no hauria pas tastat altre aliment...”

... El jove, assegut a l'altre costat de la taula, es bellugà nerviosament i la seva cara de típic perdedor adoptà una forma encara més immensa. Remarcà que la ment d'en Joan era lluny, absent, ocupada amb pensaments no relacionats amb la conversa anterior, i en quedà tan convençut que estava segur que aquest cop la transacció no es realitzaria. No suposà que sols dins el seu cervell es projectava una imatge d'un fragment del diari de l'àvia, on, amb lletres maques, descrivia la lletjor del natural de l'avi i la seva professió. Això ja era una aparició estereotípica, esdevinguda amb cada client. Sempre, abans de signar el contracte, se'n recordava, del retrat de l'avi.

Aquest fet, però, no era per a en Joan un retret de consciència, sinó, més aviat, una mena de sentiment d'orgull que continuava la tradició familiar, sense témer la il·legalitat del seu comportament. No hagués pogut actuar altrament. Talment ja s'havia esdevingut amb el seu avi, després de la mort del pare la seva clientela hi acudí, i ell, al començament, la sabé satisfer a causa de la coneixença. A poc a poc, fins i tot començà a passar-hi gust.

Joan s'adonà que estava immers en nous pensaments, i el jove al seu davant deduí d'això una nova conclusió falsa. Per això signà tota la paperassa de pressa, tot comptant la quantitat exigida.

El jove allargà la mà per agafar els diners amb l'apetència i emoció del rodamón que troba quelcom que ja no interessa a la resta de mortals, però que li reporta una llarga alegria i benefici. En allunyar-se, es feien visibles als seus ulls idees d'una vida finalment millor, l'emoció que, ara, amb els diners, podria desdenyar deshonestament en Joan, l'escanyapobres modern, i no humiliar-se al seu davant. En Joan hi tenia experiència, en aquests afers. Del seu pare i la seva pràctica personal aprengué que, poc sovint, algun dels perdedors, pseudoartistes, empresaris o dependents, si mai s'alliberés dels deutes, provaria d'invertir el manlleu de manera raonable, tot multiplicant-lo.

El Joan s'assegué a l'ordinador i començà a dedicar-se al seu treball oficial. Prengué consciència del fet que el iaio, en aquestes circumstàncies, i segons havia escoltat sobre ell en la infància, molt probablement s'hagués rosegat el cor amb tristesa, car havia perdut una gran i suculenta suma de diners, no sabent ni si la veuria mai més, ni tampoc, i en tot cas, en quines

Capítol II: Camí cap al Camí

I, al contrari, sorprenentment, se sentí també esplèndidament bé quan al vespre, darrere de tots, la porta tancava. Estava agradablement cansat de la feina, la seva, ben acomplerta, i dels cineastes, i les terminacions nervioses es veieren excitades pel presagi d'algun canvi fatal de la vida; d'un canvi, el qual, a més a més, podria estar associat amb quelcom que, il·lustrat gràficament, sembla algun símbol esguerrat d'un alquimista fraudulent, però, a la realitat, funciona, veritablement, de forma màgica: €.

Ple de vivències, recapitulava novament tot el dia, de manera caòtica, desordenada. Efectivament, es féu càrrec que, a vegades, arribava a assemblar-se, fins i tot, al titella d'algun bufó, maldant (costés el que costés) insinuar-se en el cor del públic. Li mancaven sols el barret de cascavells, els fils per dirigir-ne les extremitats i algunes mitgetes vermelles; però, altrament, en conjunt, actuà definitivament al documental com al comerciant de l'any. Els avantpassats n'estarien orgullosos. La seva vanitat se'n veié enterament satisfeta. I àdhuc amb admiració no falsament pretesa per part de la companyia.

La seva filosofia, tingué l'avinentsa de conèixer-la, per rescabament, als descansos entre els diversos rodatges. Hagué d'admetre que, malgrat que havia estat decidit a mantenir preferentment el *Camí cap a l'èxit* en la distància més gran possible, provaren de captivar-lo notablement amb les seves opinions innovadores en el màrqueting i el seu ensenyament. Fins avui, estava convençut que ho sabia quasi tot sobre el comerç, i el que no sabia, no ho necessitava. Però ara, en un sol dia, descobrí uns quants trucs que li ajudarien a augmentar el profit.

N'aprengué uns quants més després, durant els tres dies restants del rodatge, que ja es portava a terme, justament, a la seva empresa. Per sorpresa, l'acomentament d'això no li aigualí gaire el fet que (exceptuant els empleats i socis de negocis, entrenats exalçant els seus mèrits), davant de la càmera, s'hi hagués colat un paio brut, mig embriac, cridant que aniria a restituir els diners manlevats.

En Joan, per fortuna, l'expulsà ràpidament assenyalant-li que el banc es trobava al carrer més llunyà, i assajant de desviar l'atenció d'aquest moment tan precari, de tal manera que pactà amb els representants del "Camí" l'assistència a la classe de mostra d'un dels seus cursos, la qual cosa, de totes maneres, ja havia volgut fer anteriorment.

La propera setmana, doncs, es presentà al curs per a comerciants ja establerts: "Novetats al comerç i a l'administració empresarial". I en quedà tan entusiasmat que decidí pagar un ull de la cara per a la inscripció i per associar-se, aquest any, amb set altres alumnes ordinaris. Especialment, quan, de forma relativament fàcil, havia obtingut, com a revenja per bona voluntat de participar al documental, una rebaixa sòlida.

Capítol III: Rentat de cervell

I el seu cor batejava encara ara, mig any després. Topava contra el tòrax tan fortament, que semblava que en poc temps hagués d'esqueixar-se i estimbar-se cap a fora, esquitxant-ho tot de sang. En Joan, conscient d'això, es posà la mà al pit. Com si volgués tranquil·litzar-lo, convencent-lo que restés al mateix lloc.

El vell assegut enfront d'ell l'encoratjà que continués. Què havia passat després d'aquella victòria tan *inesperada*?

En Joan, temorosament, deixà d'amoïnar-se pel seu cor i tornà a narrar. Com cregué, càndidament, que li havia començat el període més feliç de la seva vida. I com, quan li oferiren que participés personalment en la realització del seu pla triomfal, hi estigué d'acord sense vacil·lació. No pogué permetre's que cap tros d'ase li destruís la seva genial obra.

Es comprometé a vigilar, en el seu temps lliure, dos empleats del "Camí", encarregats de l'organització de tot els treballs, fet pel qual rebé el corresponent salari. A més a més, li calgué autoritzar la llista de les sancions que se li aplicarien en cas que, d'una manera o altra, hi hagués alguna fallida del seu projecte. No li agradà gaire que les compensacions haguessin de ser pagades de la seva pròpia butxaca, però, i ja que diversos experts ja havien revisat la perfecció del plànol moltes vegades i el contracte era absolutament transparent, el signà sense cap mena de temor.

"Noi", rigué l'home, "no li ensenyaven, a vostè, quan era infant, que confiés només en la seva mareta?"

En Joan li clavà una mirada de llop rabiós. La mateixa que sempre havia clavat a la "Senyora Vuitton", però no parà de parlar.

Al començament, les reunions sobre la reconstrucció es realitzaven només un o dos cops per setmana; tot fluïa sense problemes i en Joan n'estava del tot satisfet.

Però, a mesura que el temps transcorria, la seva eufòria anava desapareixent a poc a poc i ell descobria que estava cada vegada més i més cansat. I també, que, alhora, ja dedicava a la reorganització de l'escola un vuitanta per cent del seu temps. En lloc de comandes de cotxes, portava a terme la compra de bombetes econòmiques, i en lloc de cobrar uns interessos usuraris, proposà al *Camí cap a l'èxit* una rebaixa sobre automòbils oficials funcionant amb biocarburants.

De sobte, sentí com si algú tornés al seu cap el cervell, perdut potser des de feia alguns mesos. I, quan intentava, apressuradament, acomodar-se dins aquell cocó ossi, quasi pogué sentir-ne el sec cruixit de la seva arribada.

Capítol IV: ÈXIT

En Joan llançà a una bossa negra de plàstic un altre munt de materials didàctics. Se sentí com si descontaminés una àrea atacada amb un patògen letal afectant el teixit cerebral i quasi tingué ganes d'ordenar a algú que li comprés un vestit i uns guants protectors.

Intransigentment, eliminava totes les coses tenint alguna relació amb el *Camí cap a l'èxit* com si temés que, un dia, en pogués emergir la directora, arrossegant-lo per la corbata i ficant-lo dins la seva ... *secta*.

Així l'havia anomenat aquell vellet a qui havia demanat consell. Segons ell, en els nostres dies, quan ja no s'anhela tant creure en les religions, hom diu que els pseudogurus funden organitzacions que els permeten manipular de manera igualment efectiva els simpatitzants (agències de la protecció del medi ambient, centres de nutrició saludable, establiments d'ensenyament...).

A en Joan, l'estranyà més la idea que el "Camí", segons la hipòtesi del vellet, no s'interessés gens pels diners de les seves víctimes. La directora, talment un Messies, volgué divulgar coneixements entre comerciants a canvi d'una devota i fidel subordinació.

Catàstrofes *inesperades* s'esdevingueren sols quan començaren a resistir al rentat de cervell i volgueren alliberar-se de les seves grapes. Com un escarment de "força major".

Tot això era bastant embrollat i, per tant, en Joan es decidí, d'ara endavant, a no rumiar-hi més. Potser, l'ancià, quan havia perdut la seva propietat, tornà una mica boig.

Com a última cosa, en Joan tirà una agendeta que havia rebut ja el primer dia, en matricular-se al "Camí". En aquella època, havia cregut que li portaria bona ventura, car a un full hi havia una dolça anotació – una floreta menuda premsada entre el paper. Durant una llarga estona dubtà de si l'hagués de treure, però després tibà la cordeta i portà la bossa a un contenidor.

En tornar, encara esborrà alguns arxius de l'ordinador i es féu bloquejar certs correus electrònics i números de telèfon. Es desinfectà les seves mans i respirà profundament. Finalment, s'havia acabat l'exorcisme.

El seu estat de salut i d'ànim retornaren, lentament, a la seva mesura ordinària, però sabia que no es recuperaria de tot això fins almenys d'aquí a un quants mesos. Seguint el consell del vellet, anul·là immediatament tots els contractes, però, naturalment, hagué de pagar totes les compensacions requerides i una quantitat enorme per al traspàs. I, encara que el mantinguessin fermament, en sortí arrossegant-se. Preferí resoldre-ho tot amb el seu advocat per tal que cap d'ells comparegués al seu davant. No provà d'acusar el "Camí". En fi, com es féu verificar, oficialment no havia estat comès cap engany, res no podia comprovar-se. L'escola seguiria cercant feliçment noves titelles i, amb elles, hi jugaria.

